

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. MARII SKŁODOWSKIEJ – CURIE
W LUBINIE**

ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY

I. CELE EDUKACYJNE:

- operowanie podstawową wiedzą przyrodniczą, w tym wyszukiwanie, przetwarzanie, tworzenie i prezentowanie informacji przyrodniczych,
- konstruowanie wiedzy przyrodniczej na podstawie procesu dociekania naukowego, zadawania pytań, rozwiązywania problemów i wnioskowania,
- świadome i odpowiedzialne kształtowanie własnego wpływu na środowisko przyrodnicze, w tym klimat,
- rozumienie podstaw funkcjonowania ciała człowieka i dbania o zdrowie,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej i budowanie emocjonalnej więzi z przyrodą w bezpośrednim kontakcie ze środowiskiem,
- poznawanie i rozumienie zależności między nieożywionymi i ożywionymi składnikami przyrody, w tym między składnikami środowiska a działalnością człowieka.

II. KRYTERIA OCENIANIA:

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełni materiał programowy,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przyrodnicze,
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów,
- odnosi sukcesy w konkursach przyrodniczych,
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji,
- samodzielnie projektuje i przeprowadza doświadczenia, formułuje obserwacje, wnioski oraz wyjaśnienia,
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w bardzo wysokim stopniu wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- samodzielnie projektuje doświadczenia i prezentuje je,
- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie,
- wyjaśnia i rozwiązuje naturalne procesy w przyrodzie,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się zdobytymi umiejętnościami,
- systematycznie pracuje na lekcjach,
- sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji,
- bierze udział w konkursach przyrodniczych,
- formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym,
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą,
- dobrze posługuje się mapą geograficzną – potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy,

- samodzielnie (niekiedy z niewielkim wsparciem nauczyciela lub innych uczniów) przeprowadza i opisuje doświadczenia,
- systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach, potrafi sformułować dłuższą wypowiedź.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym,
- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze,
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego,
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz opisuje je,
- przy udziale nauczyciela lub innych uczniów przeprowadza i opisuje doświadczenia,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji przyrodniczej,
- potrafi wykonać proste zadania pisemne oparte na podręczniku lub innych źródłach wiedzy.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada , przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska naturalnego,
- opanował materiał programowy w stopniu elementarnym,
- przy pomocy nauczyciela lub kolegów potrafi wykonać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wymaganych w procesie uczenia się przyrody,
- rozumie prosty tekst źródłowy.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- pomimo działań wspomagających i zapobiegawczych ze strony nauczyciela nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej i nie opanował wymagań podstawy programowej,
- nie wykazuje aktywności poznawczej, chęci do pracy i poprawy ocen.

Jako narzędzie wspomagające sześciostopniową skalę, w ocenianiu bieżącym stosuje się następujące oznaczenia:

„+” wysiłek maksymalny lub niewielkie braki w stosunku do kolejnej, wyższej oceny,

„-” wysiłek minimalny lub niewielkie braki w stosunku do ustalonej oceny.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA WIADOMOŚCI

1. **Oceny bieżące** uczeń może otrzymać za:

sprawdziany - to całogodzinne prace pisemne, w których oceniana jest wiedza z danego działu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego myślenia, umiejętność rozwiązywania różnego typu zadań, o różnym poziomie wymagań, poprawność stosowania języka przyrodniczego,

kartkówki - to krótkie prace pisemne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna sprawdzanych zagadnień.

W przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny wg kryteriów:

100% - stopień celujący	(6, cel)
90% - 99% - stopień bardzo dobry	(5, bdb)
75% - 89% - stopień dobry	(4, db)
50% - 74% - stopień dostateczny	(3, dst)
30% - 49% - stopień dopuszczający	(2, dop)

0% - 29% - stopień niedostateczny (1, ndst)

odpowiedzi ustne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna i umiejętność odniesienia jej do życia codziennego, rzeczowość, samodzielność, umiejętność: wyjaśniania zależności przyczynowo – skutkowych, stawiania hipotez, wnioskowania, uogólnienia, dowodzenia,

pracę na lekcji, w której oceniane są zaangażowanie w tok lekcji, systematyczność pracy, pomysłowość w rozwiązywaniu zadań i problemów, umiejętność samodzielnego myślenia, wnioskowania, prowadzenia doświadczeń, obserwacji, umiejętność pracy w grupie i z podręcznikiem,

pracę dodatkową – np. za wyszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, udział w projektach edukacyjnych i konkursach, przygotowywanie prezentacji, samodzielne prowadzenie i dokumentowanie doświadczeń, obserwacji.

2. Ocena śródroczna i roczna:

Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen bieżących i obserwacji, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów/testów, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.

IV. ZASADY OCENIANIA

1. Oceny bieżące:

a. Zasady ogólne:

- ocenianie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z założeń podstawy programowej i programów nauczania,
- oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych), rodzice ucznia są powiadamiani o jego postępach w czasie zebrań, konsultacji indywidualnych, poprzez dziennik elektroniczny, oceny mogą być również wpisywane w zeszyt przedmiotowy, zeszyt korespondencji (zależnie od ustaleń z rodzicami),
- uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych, na wniosek ucznia lub jego rodzica, nauczyciel uzasadnia ustnie ustaloną ocenę – nie później niż trzy dni od daty jej wystawienia – uczniowi w czasie lekcji, rodzicom w określonym, wcześniej ustalonym terminie,
- uczeń może poprawić każdą otrzymaną ocenę bieżącą na zasadach i w terminie ustalonym z nauczycielem, wszystkie oceny wpisywane są do e-dziennika,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne całogodzinne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

b. Zasady szczegółowe:

konkursy:

- za zajęcie punktowanych miejsc w konkursach przyrodniczych na etapie szkolnym i wyższych uczeń może otrzymać bieżącą ocenę celującą, za pozostałe miejsca (w zależności od rangi konkursu) niższe oceny.

sprawdziany:

- mogą obejmować materiał z: jednego działu, części dłuższego działu, kilku krótszych działów,
- poprzedzone są lekcją powtórzeniową,
- są obowiązkowe,

- zapowiadane są z 7-dniowym wyprzedzeniem i wpisane są w dzienniku,
- ocenę ze sprawdzianu można poprawić po ustaleniu terminu z nauczycielem; ocena poprawiana wpisywana jest w dzienniku w miejscu oceny poprzedniej,
- prace uczniów powinny być ocenione i oddane do wglądu w ciągu 14 dni,
- uczniowie nieobecni na sprawdzianie z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą go w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły; w pozostałych przypadkach na 1 lekcji przyrody, bezpośrednio po powrocie do szkoły,

kartkówki:

- obejmują materiał nie większy niż z 3 ostatnich lekcji,
- są obowiązkowe,
- nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela,
- powinny być ocenione i oddane do wglądu uczniom w ciągu 7 dni,
- uczniowie nieobecni na kartkówce z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą ją w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcji przyrody, bezpośrednio po powrocie do szkoły,

praca na lekcji:

- obejmuje aktywne uczestnictwo w lekcji poprzez odpowiadanie na pytania nauczyciela,
- obejmuje tworzenie informacji na podstawie różnych źródeł (notatki, tabele, krzyżówki, ulotki i plakaty informacyjne) itp.,
- rozwiązywanie kart pracy,
- przeprowadzanie doświadczeń, obserwacji,
- wyszukiwanie, przetwarzanie i prezentacja informacji z danego tematu, na podstawie różnych źródeł,

praca dodatkowa na lekcji:

- nie jest obowiązkowa,
- polega na prezentacji prac projektowych (modele, przyrządy, plakaty itp.),
- obejmuje przygotowanie materiałów do lekcji odwróconej.

2. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna:

ustalana jest przez nauczyciela i uwzględnia bieżące osiągnięcia i wkład pracy włożony przez ucznia odpowiednio: ocena śródroczna - I półrocze, ocena roczna - I i II półrocze, o przewidywanej ocenie niedostatecznej lub możliwości nieklasyfikowania z przyrody uczeń i jego rodzice, zostają powiadomieni przez nauczyciela, na miesiąc przed terminem wystawienia ocen, o pozostałych przewidywanych ocenach z przyrody, uczeń i jego rodzice zostają powiadomieni przez nauczyciela, na 7 dni przed terminem wystawienia ocen, uczeń, który nie został sklasyfikowany z przyrody może przystąpić do egzaminu klasyfikacyjnego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły, uczeń który otrzymał klasyfikacyjną ocenę niedostateczną z przyrody może przystąpić do egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące śródrocznej lub rocznej oceny z przyrody w związku z trybem ustalenia tej oceny mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu jego wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące wysokości śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z przyrody, mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu na ocenę o 1 stopień wyższą, zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.

V. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIA PPP:

1. Uczniowie z **zaburzeniami słuchu** - w zależności od stopnia utraty słuchu uczeń zostanie zwolniony z wypowiedzi ustnych lub zostaną mu one ograniczone. W czasie pracy samodzielnej polecenia będzie otrzymywał w formie pisemnej. Sprawdziany wiadomości polegać będą na rozwiązywaniu zadań wielokrotnego wyboru. Pozostałe zasady PZO zostają zachowane.
2. Uczniowie z **zaburzeniami wzroku** - w czasie prac pisemnych będą otrzymywać mniejszą liczbę poleceń zapisanych powiększoną czcionką. Ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W zależności od nasilenia objawów uczeń będzie miał ograniczaną ilość prac pisemnych. Zwiększy się zakres i ilość wypowiedzi ustnych.
3. Uczniowie z **zaburzeniami mowy** - w zależności od nasilenia objawów zostaną zwolnieni częściowo lub całkowicie z odpowiedzi ustnych. Pozostałe zasady PZO pozostają bez zmian.
4. Uczniowie **niepełnosprawni ruchowo** - będą mieli wydłużony czas pisania prac pisemnych (nie dłużej niż o 20%). W sytuacji korzystania z pomocy nauczyciela wspomagającego będą obowiązywać zasady ogólne.
5. Uczniowie z **autyzmem i z zespołem Aspergera** - w czasie prac pisemnych mogą otrzymywać mniejszą ilość zadań, lecz ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W razie potrzeby uczniowie będą mieli ograniczoną ilość odpowiedzi ustnych.
6. Uczniowie z **niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim** - będą rozwiązywać zadania w ilości i o stopniu trudności odpowiadającym ich możliwościom. Pisemne prace będą punktowane z przeliczeniem sumy zdobytych punktów na oceny szkolne wg ogólnych zasad PZO. Podczas samodzielnej pracy, w uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość korzystania z podręcznika i zeszytu przedmiotowego.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIE PPP:

1. Uczniowie ze stwierdzoną **dysleksją** – uczniowie będą mieli wydłużony czas przeznaczony na prace pisemne lub mniej zadań. Zwiększy się zakres i ilość wypowiedzi ustnych.
2. Uczniowie ze stwierdzoną **dysortografią** – na ocenę prac pisemnych nie będą wpływać błędy ortograficzne.
3. Uczniowie ze stwierdzoną **dysgrafią** – na ocenę prac pisemnych nie będzie wpływać niestaranne pismo. Uczeń może pisać pismem drukowanym, drukować wskazane prace domowe.
4. Uczniowie z rozpoznanymi, **specyficznymi trudnościami w uczeniu się** będą zobowiązani do przestrzegania ogólnych zasad PZO. W zależności od rozpoznanych trudności, stopnia ich nasilenia i wkładu pracy ucznia w proces dydaktyczny dopuszcza się:
 - zmniejszenie ilości zadań /wydłużenie czasu pracy (nie więcej niż o 20%),
 - dostosowanie stopnia trudności sprawdzanych treści do możliwości ucznia,
 - zmniejszanie liczby zadań otwartych w pracach pisemnych,
 - zmniejszenie ilości obowiązkowych prac domowych.

VII. OCENIANIE UCZNIÓW NIEPOSIADAJĄCYCH OPINII I ORZECZENIA:

Wymagania edukacyjne dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole dostosowuje się na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanych przez nauczyciela i/lub specjalistów.

1. W przypadku nauczania zdalnego, wszystkie kryteria oceniania pokrywają się z zasadami zawartymi w PZO.

2. Każdego ucznia obowiązuje:

- punktualne łączenie się na zajęcia,
- aktywne uczestnictwo w procesie zdalnego nauczania,
- obowiązek rzetelnego przygotowania się do lekcji,
- posiadanie podręcznika, zeszytu przedmiotowego oraz innych materiałów wskazanych przez nauczyciela,
- wykonywanie poleceń i zadań zleconych przez nauczyciela (wypełnianie kart pracy, wykonywanie zadań domowych, prowadzenie zeszytu przedmiotowego).

3. Ocenie podlegać będą:

- aktywność i zaangażowanie ucznia w trakcie lekcji on-line,
- indywidualne wykonane karty pracy ucznia,
- odpowiedzi ustne,
- prezentacje multimedialne (dla chętnych),
- sprawdziany/ test, kartkówki przygotowane w programie Forms,
- zadania dodatkowe zlecone przez nauczyciela,

4. Uczniowie odsyłają swoje prace na czat imienny nauczyciela w aplikacji Microsoft Teams lub w szczególnych wypadkach na pocztę e-mail.

5. Sposoby weryfikacji zadanych prac, kartkówek, testów:

- ustna informacja zwrotna podczas lekcji online na platformie Microsoft Teams,
- pisemna notatka-komentarz do wystawionej oceny wysłana na czat imienny ucznia w aplikacji Microsoft Teams
- pisemna informacja zwrotna na pocztę elektroniczną,
- weryfikacja bezpośrednia w szkole (konsultacje).

6. O postępach w nauce uczniowie oraz ich rodzice/opiekunowie prawni są informowani za pośrednictwem dziennika elektronicznego poprzez wpisanie oceny do e- dziennika.

7. Poprawa oceny może nastąpić w terminie do 2 tygodni. Jeżeli będzie potrzeba, to po indywidualnym uzgodnieniu z nauczycielem, może być wyznaczony dodatkowy termin poprawy.

8. Przy wystawianiu ocen bieżących i oceny końcowej nauczyciel bierze pod uwagę wskazówki poradni psychologiczno – pedagogicznej (orzeczenia), systematyczność logowań i terminowość oddawania prac, zaangażowanie ucznia, wysiłek i czas włożony w wykonanie zadania.

9. Ocenę śródroczną i roczną wystawia nauczyciel po uwzględnieniu ocen bieżących uzyskanych przez ucznia podczas nauczania stacjonarnego i zdalnego.

Uczniowie zapoznawani są z PZO na pierwszej lekcji przyrody.

Rodzice są informowani na pierwszym zebraniu w nowym roku szkolnym.